

Alig több mint fél év alatt három olyan orgonaművész-tanártól, egyházzenésztől búcsúztunk, akik a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, majd Egyetem egyházzene tanszakán is oktattak. Requiescant in pace Domini!

Herbert Wulf (1934–2013)

„Életének 80. évében, nehéz szenvedés után”, „2013. november 4-én hazaért”, — értesít a konok tényekről a gyászjelentés, de hozzáteszi: „otthonában, békében”. Budapesten hunyt el, temetése a cinkotai temetőben 2013. november 22-én volt. További adatokat, tényeket lehetne hosszan sorolni, de mind-mind kevés lenne egy sokrétű, rendkívül gazdag életút leírásához. Herbert Wulf kiváló orgonaművész, karmester és zeneszerző nincs már többé közöttünk. Sokak számára jelentette a tudás, a zenei hozzáállás, a muzsikus lét sugárzó példáját. Személyét, művészetét, oktatói munkáját nem feledjük.

Herbert Wulf 1934-ben született Hamburgban. Egyetemi tanulmányait (zenetudomány, fonetika, teológia, latin, romanisztika, történelem) szülővárosában és Göttingenben végezte. Egyházzenei végzettségét („A”-fokozat) Hamburgban és Detmoldban szerezte. Ezt követően Marie-Claire Alainnál, Luigi Ferdinando Tagliavininél (orgona), Kenneth Gilbertnél (csembaló) és Hanns Martin Scheidt-nél (vezénylés) képezte tovább magát.

Egyházzenesz volt Hamburgban, Mülheim an der Ruhrban és Bielefelden. Előbb az Esseni Főiskola, a Herfordi Egyházzenei Főiskola docenseként oktatót, majd nyugállományba vonulását követően a Szombathelyi Berzsenyi Dániel Főiskolán, végül 1998-tól évekig óraadóként a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen is tanított.

Európa szinte valamennyi országában, valamint Izraelben és Brazíliában koncertezett. Számos rádió- televízió- és hanglemezfelvételt készített, több modern zenei ősbemutató fűződik nevéhez. Orgona-, csembaló-, clavichord- és continuo-mesterkurzusokat tartott Németországban, Lengyelországban, Magyarországon és Brazíliában.

Kollégák, barátok, tanítványok emlékezéseként álljon itt négy személyes vallomás!

Az egyházzenei tanszéken óraadóként liturgikus orgonajátékot tanított, amelynek avatott mestere volt. Ő kezdte el a tanszéken a tárgyat a német módszertan szerint oktatni. Tanárként széles körű műveltség és rendkívüli alaposág jellemezte. A tanszéken mesterkurzusokat is tartott: 2001 októberében a budapest-farkasréti katolikus templom velencei barokk stílusú orgonáján volt egyhetes

olasz barokk mesterkurzusa, 2004 őszén és 2005 tavaszán pedig a Deák téri evangélikus templomban került sor egy-egy háromnapos kurzusra J. P. Sweelinck darabjaival és észak-német orgonazenével. Mindkettőt nagy felkészültséggel és lenyűgöző zeneiséggel vezette, átadni igyekezve a zenélés mint „játék” örömét is. („Spielen, bitte, spielen!”) Ugyanezek voltak előadói tulajdonságai: a tudományos felvérteztség és a művészi ihletettség párosítása, a koncert és a liturgia zenéje iránti egyformán kérlelhetetlen igényesség. *(Enyedi Pál)*

Mély humorral, hihetetlen érdeklődéssel, kiváló ismeretátadási képességgel megáldott embert ismertem meg Herbert Wulfban. A vidám szavak és közvetlen beszéd mögött azonban mély gondolkodás, hallatlan igényesség és céltudatos magatartás húzódott meg. Ismerte és értette a zenetörténet minden időszakát, a kezdetektől a mai napig. Különös érzéke volt a nem közismert, de magas értéket képviselő zenei anyag bemutatására. Számomra külön élmény volt az, ahogyan egyházzenezsként a liturgika tudományában, de szélesebb körben a teológia egészében jártas volt, olvasottsága pedig példaértékű. Kántorként, pedagógusként, elemzőként, előadóművészként egyaránt a legmagasabb színvonalat képviselte. *(Hafenscher Károly)*

Herfordi ösztöndíjas éveim alatt fokozatosan világosodott meg számomra, mekkora ajándék és lehetőség, hogy nála tanulhatok. A sokszor küzdelmes órák alatt gyökeresen változtatta meg a zenéhez és az orgonához való viszonyomat. Kinyitotta a fületem, hogy valóban halljam, amit játszom; megmutatta az artikuláció jelentőségét. Megtanított igazán kottát olvasni és gyakorolni — azóta is ezt adom tovább az én tanítványaimnak.

Szenvedélyesen tanított: „Nicht ich fordere, das Stück fordert! (Nem én követelek, hanem a mű!)” — mondta mindig. Generációkat meghatározó, korszakos pedagógus és nagyszerű muzsikus volt. Csak azt sajnálom, hogy ezt Magyarországon a nyelvi akadályok miatt nem mindenki vehette észre. *(Ecsedi Zsuzsa)*

Herbert Wulfnál 1999 és 2001 között tanultam a Zeneakadémia egyházzene szakának befejező évében, illetve a doktoriskola első évében liturgikus orgonajátékot. Akkor még nem sejtettem, hogy óriási szakmai tudása, szigorú következetessége és sokszor kíméletlenül magas elvárásai a későbbiekben milyen mértékben segítenek hozzá a népénekek, a liturgikus énekek, valamint a zsolozsma felszabadult, sokoldalúan gazdag kíséréséhez. Improvizációs készséget, kreatív elő- és utójáték-kultúrát és számtalan zenei ötletet köszönhetek neki. Mindig hálával gondolok vissza az együtt töltött időkre, amikor is szigorúsága mellett kedves és megértő tudott maradni. Örülök, hogy súlyos betegségében, halála előtt meglátogathattam, és sok év eltelte után ismét találkozhattam életteljes szellemiségével. Az Úristen adjon neki örök békét! *(Balogh Piusz OPraem)*